

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальнича сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

запитуючи пацієнта, чи згоден він з позитивною оцінкою, що при відповіді «так» свідчить про високу оцінку обстеження пацієнта з допомогою професійної комунікації й тактики спілкування.

Високий рівень професійної комунікації й тактики спілкування залежить від морально-психологічних якостей: людяність; уважність; чуйність; вміння бачити моральний бік своїх і чужих дій і вчинків; витримка; володіння собою; здатність стримувати негативні емоції; вміння слухати іншу людину; здатність передбачати можливі наслідки своїх слів, дій, вчинків [1, с. 14–15].

Лікар будь-якої спеціальності має постійно вдосконалювати свої знання у сфері професійної комунікації, вивчати психологію та особистісні характеристики хворих, спрямовувати їх на швидке одужання.

Література

1. Губенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Ексоб, 2000. С. 14–15, 46–47.

2. Рогач І. М., Шніцер Р. І., Качала Л. О., Погоріляк Р. Ю. Етика спілкування як складова частина менеджменту в системі охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. для лікарів-інтернів та лікарів-курсантів. Ужгород, 2010. С. 4–5. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2687>.

MANAGERIAL & HEALTHCARE PRACTICES: SIMILARITIES AND DIFFERENCES

Zhmai Aleksandr

Senior Lecturer Of the Healthcare Department

Odesa National Medical University

The science of management, as well as medical science, originated several thousand years ago, along with the first ancient civilizations. It is noteworthy that in those communities ruled by the priestly elite, these types of activities — managerial and medical — were often performed by the same person or group of people. However, at the present stage there is a strong opinion that these roles are largely different and practically do not have any similarities.

However, if we look at what representatives of these professions say, we can see that even the problems faced by specialists in these fields of activity are very similar. Thus, Atul Gawande, a famous Indian-American surgeon, wrote in his book “We Are All Mortal”: “We paid our medical tuition to learn about the inner process of the body, the intricate mechanism

of its pathologies, and the vast trove of discoveries and technologies that have accumulated to stop them. We didn't imagine we needed to think about much else. The chances that [the patient] could return to anything like the life he had even a few weeks ago earlier were zero. But admitting this and helping him cope with it seemed beyond us. We offered no acknowledgement or comfort or guidance. We just had another treatment he could undergo. Maybe something very good would result" [1, p. 10–15].

In turn, psychologist, professor and former manager-director Richard Farson said: "I believe that many programs in management training today are moving us in the wrong direction because they fail to appreciate the complexity and paradoxical nature of human organizations. The confused manager, careening from trend to trend, cannot become an effective leader as long as he or she continues to believe in simplistic techniques" [2, p. 12]. As you can see, the problems in the management sphere are similar to those discussed by Atul Gawande.

Moreover, being a student of the famous American psychologist Carl Rogers, Farson claims: "[He] knew that when a therapist thought that he or she could handle the client, an invisible erosion of respect began. To be truly effective the therapist had to respect the client and be open to whatever might happen. The same is true to management. It is the ability to meet each situation armed not with a battery of techniques but an openness that permits a genuine response. The better manager transcend technique" [2, p. 36].

In this example, the psychotherapist acts as an intermediate link between the manager and the "classical" doctor. And this once again confirms the assumption that the areas of activity under study have many similar components. To act professionally and truly effectively, the doctor must respect the patient and be open throughout the entire treatment process. The same rule applies to management: the professionalism of a manager determines openness and willingness to make decisions depending on the formulation of the problem.

The skills needed by a specialist to work successfully and effectively in his/her profession are also of great importance. During the study, a comparative analysis of a doctor and a manager's professional skills was carried out to define similarities and differences between them [3].

Based on the analysis of Internet sources of medical organizations, the following key skills of healthcare workers were identified:

— empathy and compassion — 7/8 (seven of eight sources include this skill as necessary to be a good doctor);

— teamwork, communication and interpersonal skills, organizational skills — 6/8.

Less frequently mentioned, but still important, are:

— strong work ethic, attention to detail, problem solving skills — 4/8;

— professionalism, curiosity, leadership skills, academic ability, stress management, respect — 3/8.

These data coincide with the results of the survey, which was published in the Future of Jobs Report 2023 by the World Economic Forum. Thus, key skills in the field of healthcare were named by representatives of medical organizations:

1. Analytical thinking (68%)

2. Creative thinking (62%)

3. Motivation and self-awareness (56%)

4–5. Curiosity and lifelong learning (53%)

4–5. Empathy and active listening (53%)

6. Resilience, flexibility and agility (50%)

7. Quality control (47%)

8–10. Talent management (44%)

8–10. Leadership and social influence (44%)

8–10. Dependability and attention to detail (44%)

Having conducted a similar analysis for the field of management, the following results were obtained:

— communication skills — 7/8;

— interpersonal relationships, skills of working with and in a team — 5/8;

— problem solving, decision making, leadership — 4/8;

— ability to motivate, emotional intelligence, organizational skills, strategic thinking, ability to develop others — 3/8.

Thus, the same skills (communication, teamwork, interpersonal, problem solving) are most significant in both cases, with a difference of several points.

Due to the fact that the modern world is becoming more and more volatile, anxious and unpredictable, it is not specific knowledge in a certain field (hard skills) that comes to the fore, but the ability to adapt and build relationships with other people (soft skills) [4]. Therefore, the development of personal qualities, as they are sometimes called soft skills, can be called today a primary necessity for any specialist both in the field of management and in the field of healthcare.

References

1. Gawande A. Being Mortal: Medicine and What Matters in the End. Metropolitan Books, New York, USA, 2014. URL: <https://www.theguardian.com/books/2014/oct/22/being-mortal-medicine-what-matters-atul-gawande-review>.
2. Farson R. Management of the Absurd: Paradoxes in Leadership. Touchstone, New York, USA, 1996. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Management-of-the-absurd-%3A-paradoxes-in-leadership-Farson-Crichton/261bdb3343ef26ffed43f1b213ea9f7f1ff8d575>.
3. Рудінська О. В., Кусик Н. Л., Жмай О. В. Імплементация синергії функцій менеджера та лікаря в управлінській діяльності на прикладі клінік Одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>.
4. Жмай О. В., Вашковська М. С. Вплив soft skills на розвиток кар'єри в період коронакризи. *Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., 29–30 березня 2021 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» [та ін.]. Київ : КНЕУ, 2021. С. 106–109.

КОМАНДНА РОБОТА ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Жовтенко О. В.

к. мед. н., асистент кафедри акушерства і гінекології

Шевченко О. І.

к. мед. н., асистент кафедри акушерства і гінекології

Одеський національний медичний університет

У реаліях сьогодення, а саме запровадження воєнного стану в Україні з 24 лютого 2022 р., є певні складнощі в проведенні очного навчання здобувачів освіти, тому дистанційне навчання стало єдиною доступною формою в системі освіти. Так, відповідно до Закону України «Про освіту» статті 571 щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану, зазначено, що здобувачам освіти, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період), були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче

<p>НАВЧАННЯ З ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПОЛІ БОЮ: ВЛАСНИЙ ДОСВІД Добровольський А. Л., Кожаків В. Л. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	54
<p>СТИЛІ ТА НАВИЧКИ ВИРШЕННЯ КОНФЛІКТІВ ТА ЇХНІ ВІДМІННОСТІ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Єрмуракі П. П., Морванюк Г. В. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	57
<p>ТАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА СПІЛКУВАННЯ В МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ Жеребко О. М. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	60
<p>MANAGERIAL & HEALTHCARE PRACTICES: SIMILARITIES AND DIFFERENCES Zhmai Aleksandr <i>Odesa National Medical University</i> .....</p>	62
<p>КОМАНДНА РОБОТА ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Жовтенко О. В., Шевченко О. І. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	65
<p>ПЕРШИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЕМБОЛІЗАЦІЇ ГІЛОК ЧЕРЕВНОГО СТОВБУРА В ЛІКУВАННІ КРОВОТЕЧ ПРИ ГОСТРОМУ ПАНКРЕОНЕКРОЗІ Загороднюк О. М., Новосад Є. М. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	68
<p>ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ДОСЯГНЕННЯ Запорожан В. М., Григурко Д. О. <i>Одеський національний медичний університет</i> .....</p>	69